

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-5.054.10.2024

Warszawa, 30 kwietnia 2024

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 447, Pana Pawła Jabłońskiego, Posła na Sejm RP, w sprawie inwestycji drogowych w powiecie raciborskim, przedstawiam poniższe informacje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić znaczenie terminu „zarządcy drogi”, biorąc pod uwagę zapisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 320). Zgodnie z art. 19 ust. 1 ww. ustawy, zarządca drogi to organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. Zarządcami są dla dróg:

- 1) krajowych - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad;
- 2) wojewódzkich - zarząd województwa;
- 3) powiatowych - zarząd powiatu;
- 4) gminnych - wójt (burmistrz, prezydent miasta).

W granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych oraz dróg, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ww. ustawy, jest prezydent miasta.

Minister właściwy do spraw transportu sprawuje nadzór jedynie nad Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, który jest zarządcą dróg krajowych. Minister Infrastruktury nie nadzoruje pozostałych zarządców dróg i nie ma możliwości formalnych ingerowania w sprawy pozostające w kompetencji organów samorządowych.

Zgodnie z art. 20 powołanej ustawy do zarządcy drogi należy m.in. opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, pełnienie funkcji inwestora, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników i drogowych obiektów inżynierskich.

Mając na uwadze obowiązujące przepisy prawa, należy stwierdzić, iż minister właściwy do spraw transportu nie pełni żadnych funkcji kontrolnych czy nadzorczych wobec organów jednostek samorządu terytorialnego, tym samym nie jest w posiadaniu informacji odnośnie do zadań własnych samorządów planowanych do realizacji.

Odpowiadając na pytanie pierwsze informuję, że w gestii Ministra Infrastruktury na wsparcie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego znajduje się Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg. Fundusz, który został powołany ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg.

W powiecie raciborskim wsparcie m.in. w latach 2024 i 2025 przyznane zostało następującym zadaniom realizowanym na drogach powiatowych i gminnych:

- ✓ *Przebudowa drogi powiatowej nr 3506S na odcinku od skrzyżowania z DW 916 do skrzyżowania z DP 3528S w Krzanowicach oraz remont od skrzyżowania z DP 3528S do skrzyżowania z DW 917 i przebudowa drogi powiatowej nr 3529 S na odcinku od DK 45 w Tworkowie do początku obszaru zabudowanego Borucina, zadanie realizowane przez powiat raciborski, dofinansowane w latach 2022-2024,*
- ✓ *Przebudowa drogi powiatowej nr 3509S w miejscowości Turze od wału przed mostem na rzece Rudzie do rejonu dz. 910/2 wraz z budową fragmentu nowego przebiegu tej drogi, zadanie realizowane przez powiat raciborski, dofinansowane w 2024 r.,*
- ✓ *Przebudowa ul. Ks. Stanisława Staszica w Raciborzu, zadanie realizowane przez gminę Racibórz, dofinansowane w latach 2023-2024,*
- ✓ *Przebudowa ul. Babickiej w Raciborzu, zadanie realizowane przez gminę Racibórz, dofinansowane w latach 2024-2025,*
- ✓ *Przebudowa i budowa drogi dojazdowej wraz z rondem do terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu - uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu, zadanie realizowane przez gminę Racibórz, dofinansowanie w latach 2024-2025,*
- ✓ *Przebudowa ul. Rzemieślniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach, zadanie realizowane przez gminę Krzyżanowice, dofinansowanie w 2024 r.*

Ponadto na istniejącej sieci dróg krajowych, trwają aktualnie roboty budowlane w ramach zadań:

- ✓ *Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi krajowej nr 45 w województwie śląskim w miejscowości Racibórz,*
- ✓ *Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie śląskim na DK 45 na odcinku Roszków – Tworków.*

Do realizacji w 2025 r. zaplanowano:

- ✓ *Budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu DK45 z drogą wojewódzką nr 416 w miejscowości Racibórz,*
- ✓ *Rozbudowę drogi krajowej nr 45 odc. Zabełków – Roszków.*

W zakresie inwestycji kolejowych w powiecie raciborskim w latach 2024 - 2025 planowane oraz realizowane są następujące projekty kolejowe:

- ✓ *Zabudowa CSDIP i SMW na liniach nr 140 odcinek Sumina – Nędza, nr 159 odcinek Żory – posterunek odgałęźny Studzionka oraz Zabudowa CSDIP i SMW na liniach nr 148 odcinek Żory – Rybnik - w ramach projektu „Zabudowa Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej - etap II”, projekt realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy, realizacja w latach 2023-2025,*
- ✓ *Prace na linii kolejowej E 59, na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki – dokumentacja projektowa, projekt realizowany w ramach Krajowego Programu Kolejowego, realizacja w latach 2022-2024,*

- ✓ *Rewitalizacja linii kolejowych nr 177, 294 Racibórz – Racławice Śląskie*, projekt planowany do realizacji w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej - Kolej + do 2029 roku, obecnie trwa postępowanie przetargowe na opracowanie dokumentacji projektowej.

W przypadku inwestycji związanych z drogą wojewódzką nr 935, Ministerstwo Infrastruktury wspiera finansowo środkami Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg realizację zadania obwodnicowego pn. *Budowa Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna - dokończenie budowy południowej obwodnicy Rybnika w ciągu DW 935*. Umowa o dofinansowanie zadania została podpisana, inwestorem jest miasto Rybnik, dofinansowanie z RFRD wynosi 100 mln zł (jest to maksymalna ustawowa kwota dofinansowania dla zadania obwodnicowego).

Przedmiotem inwestycji jest II etap budowy nowego śladu drogi wojewódzkiej nr 935 na odcinku przebiegającym przez Miasto Rybnik, który jednocześnie będzie stanowił fragment południowej obwodnicy miasta. Etap ten zakłada budowę 4,12 km odcinka drogi w Rybniku od węzła Wodzisławskiego na DK 78 do ronda na ul. Sportowej, w tym jednego bezkolizyjnego węzła.

Odnosnie do mostu w ciągu ul. Piaskowej w Raciborzu, należy zauważyć, że most znajduje się w ciągu drogi powiatowej. Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o drogach publicznych, zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu.

Do zarządcy drogi jak przedstawiono powyżej, należą m.in. zadania z zakresu przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, pełnienie funkcji inwestora, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników i drogowych obiektów inżynierskich.

Zatem organem właściwym zarządzającym mostem w ciągu ul. Piaskowej w Raciborzu jest Zarząd Powiatu Raciborskiego.

Co istotne, mimo, że realizacja zadań na drogach samorządowych leży po stronie zarządców dróg samorządowych, to Minister Infrastruktury ma świadomość, że kluczowym znaczeniem dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnot samorządowych jest rozwój bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej i efektywnej infrastruktury drogowej.

W gestii Ministra Infrastruktury na wsparcie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego realizowanych na drogach powiatowych znajduje się wspomniany powyżej Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, a także rezerwa subwencji ogólnej. O środki z tych mechanizmów może ubiegać się zarządca drogi publicznej, a dofinansowanie możliwe jest po złożeniu stosownego wniosku o dofinansowanie, który następnie spełni kryteria kwalifikacyjne.

Zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy o drogach publicznych przez drogę rozumie się - budowlę składającą się z części i urządzeń drogi, budowli ziemnych, lub drogowych obiektów inżynierskich, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, stanowiącą całość techniczno-użytkową, usytuowaną w pasie drogowym i przeznaczoną do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

Zestawiając powyższe z ustawą o RFRD, zgodnie z którą środki Funduszu gromadzone są m.in. na budowę, przebudowę lub remont dróg powiatowych oraz dróg gminnych, istnieje możliwość dofinansowania budowy, przebudowy lub remontu obiektu inżynierskiego w ciągu dróg powiatowych i gminnych. Maksymalna kwota dofinansowania to 30 mln zł.

Ministerstwo Infrastruktury stara się w miarę możliwości i przyjętych limitów finansowych wspierać inwestycje drogowe na drogach wojewódzkich, w tym w województwie śląskim. Przejawem takiego wsparcia finansowego jest dofinansowanie ze środków RFRD, oprócz wspomnianego powyżej zadania pn. *Budowa Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna - dokończenie budowy południowej obwodnicy Rybnika w ciągu DW 935*, również zadanie, pn. *Północno - zachodnia obwodnica Raciborza*, polegające na budowie obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416. Umowa o dofinansowanie zadania została podpisana, inwestorem jest województwo śląskie, dofinansowanie z RFRD wynosi 72 mln zł.

Ponadto, inwestycja pn. *Obwodnica Raciborza* w ciągu drogi krajowej 45 obecnie znajduje się na liście rezerwowej Programu 100 obwodnic na lata 2020 – 2030. Realizacja zadań z tej listy możliwa jest w przypadku uzyskania oszczędności z zadań ujętych na liście podstawowej. Ministerstwo Infrastruktury dokonało przeglądu podjętych zobowiązań i realnych przewidywanych kosztów realizacji poszczególnych zadań już ujętych w Programie 100 obwodnic celem oceny realności przyjętych założeń. Priorytetem Ministra Infrastruktury jest sprawna i szybka realizacja zadań znajdujących się na liście Załącznika nr 1, tj. na liście podstawowej. Warto zauważyć, że w ramach przyjętego limitu 28,1 mld zł nie jest możliwa realizacja wszystkich zadań ujętych w obu załącznikach do Programu Budowy 100 Obwodnic na lata 2020 – 2030, a wszelkie podejmowane zobowiązania muszą mieć poparcie w wysokości dostępnych limitów finansowych. Co więcej przegląd pokazał, że wartość samych inwestycji ujętych w załączniku nr 1 do Programu przekracza wartość zabezpieczonych środków.

Należy pamiętać, że z uwagi na ogromne zapotrzebowanie na inwestycje dotyczące obwodnic, istniejące uwarunkowania finansowe oraz ograniczone możliwości rynku wykonawczego nie jest możliwa równoczesna realizacja wszystkich zgłaszanych z całego kraju potrzeb w zakresie realizacji infrastruktury drogowej, w tym w zakresie realizacji obwodnic w ciągu dróg krajowych.

Podsumowując powyższe należy podkreślić, że minister właściwy do spraw transportu sprawuje nadzór jedynie nad Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, który jest zarządcą dróg krajowych, natomiast plany inwestycyjne i remontowe w zakresie dróg samorządowych znajdują się we właściwości odpowiednich zarządców tych dróg.

Z wyrazami szacunku,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Paweł Gancarz

Podsekretarz Stanu